

Motion

1984/85:2485

Kerstin Nilsson m. fl.

En ny namnlängd i almanackan

I slumpvis utvalda församlingar såsom elevkårer vid våra skolor har visat att ungefär varannan ungdom inte anser sig ha någon namnsdag enligt svenska almanackan. Det är ungefär samma förhållande med människor i medelåldern, medan äldre personer är bättre tillgodosedda med bemärkelse-dagar, såsom namnsdagar i regel är.

Mycket vanliga svenska namn numera – för att bara ta några exempel – såsom Ann, Annika, Mats, Roger – finns inte i våra almanackor så att i varje fall de allra flesta kan återfinna sitt förnamn i almanackan och kan, om de så vill, fira namnsdag.

Den svenska almanackan kan i år fira 400-årsjubileum. Den äldsta almanackan är från 1585. Almanackan har varit en älskad folkbok, en svensk kulturbärare genom århundraden och är föremål för fördjupning i studiecirklar.

Namn längden hade tidigare stor betydelse för namnskicket i landet. Man döpte barn efter namn i almanackan. Men så förhåller det sig inte numera.

Den nuvarande almanackans namnlängd fastställdes 1901. Sedermera har bara tre ändringar gjorts. Efter unionsupplösningen 1905 ersattes namnet Nore helt sonika med Sverker. Namnet Astrid – efter prinsessan med det namnet – sattes in 1907 i stället för tidigare Estrid, som därmed blev utan namnsdag. 1934 offrades namnet Kasper för Sibylla. I övrigt står sig namnlängden från 1901.

Det har diskuterats i många sammanhang att man borde göra om hela namnlängden. Många förslag har rests såom t. ex. att man kan följa det finländska exemplet och ha flera – oftast besläktade namn – på samma dag. Den aktuella finländska almanackan upptar upp till nio namn på en och samma dag. De står i bokstavsordning.

Vetenskapsakademiens privilegium att ge ut den svenska almanackan upphävdes 1972. Det är likväl en samhällets angelägenhet att sörja för att vi får en enhetlig och moderniserad svensk namnlängd i vår almanacka. Det skulle innebära att man ungefär fördubblade antalet namn utan att ta bort särskilt många av de namn som nu finns. Det är ett arbete som förslagsvis Svenska språknämnden kunde utföra.

Med stöd av det ovan anförda hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en ny, enhetlig och moderniserad svensk

namnlängd utformad under ledning av Svenska språknämnden och
avsedd att ingå i t. ex. almanackan.

Stockholm den 25 januari 1985

KERSTIN NILSSON (s)

FRIDA BERGLUND (c)

SÖREN HÄGGROTH (s)

STEN-OVE SUNDSTRÖM (s)

LAHJA EXNER (s)